

SIMBOLURI SACRE ALE CORPULUI UMAN

Livia Liliana Sibișteanu

În toate epocile istorice, fiecare civilizație a avut ca preocupare fundamentală cercetarea pentru cunoașterea adevărului absolut despre originile Universului și ale omului. Chiar și în zilele noastre, oamenii de cultură, indiferent de ce formație sunt, umanistă sau științifică, sunt preocupați să cerceteze de unde vine omul, unde se află în evoluția sa fizică și spirituală și încotro se îndreaptă.

Nu i-a fost dat încă omului să ajungă la o cunoaștere universal valabilă. Susținătorii teoriei creaționiste și cei ai teoriei evoluționiste aduc argumente pro și contra, dar nici unul dintre ei nu deține adevărul absolut, deci nu poate convinge.

La sfârșitul mileniului al II-lea, oamenii de știință au impus în circulația informațiilor, în programele școlare și universitare, teoria evoluționistă, dar tot atunci și la începutul mileniului al III-lea, toți mai mulți oameni, indiferent de pregătirea culturală, se îndreaptă către Biserică, susținătoarea teoriei creaționiste, unde găsesc un sprijin spiritual și moral.

Dacă susținătorii evoluționismului neagă în totalitate actul creației divine sau științifice (pe o altă planetă, într-o altă galaxie), creaționiștii, fie laici, fie reprezentanți ai Bisericii, nu neagă evoluția (mai ales cea spirituală), din contra, susțin că aceasta este destinul umanității.

În studiul de față, nu intenționăm să facem o pledoarie în susținerea teoriei creaționiste, fiindcă nu deținem adevărul absolut, ci aducem argumente în susținerea punctului de vedere al lui Aristotel că: "Omul este un mic Univers", că omul, privit ca rezultat al evoluției sau ca rezultat al creației (Creatorul – Ființă Supranaturală sau Creatorul – Om de știință care și-a creat clona numită om după chipul și asemănarea sa), este o ființă constituită într-o unitate perfectă, în armonie cu Universul și natura, că își are destinul înscris pe el.

Dezlegarea tainei originii, sentimentele pe care omul le-a avut atunci când îl frământau probleme esențialiste se regăsesc în simboluri, înainte ca omul să-și poată exprima, în scris, gândurile. În evoluția sa, omul și-a dezvoltat aptitudinile de a fixa gândurile în simboluri¹, care au continuat să existe și după apariția scrisului. Omul și-a creat simboluri sacre prin care intra în contact cu zeii, pe care apoi le-a descoperit în propriul corp. Primele manifestări ale transiterii descoperirilor oamenilor, prin simboluri sau prin scris, nu reprezintă altceva, decât dorința lor de a le face cunoscute, de a-i iniția pe profani și, nu în ultimul rând, de a le da o semnificație sacră. Nu știm

¹ André Leroi-Gourhan, *Gestul și cuvântul*. București, Editura Meridiane, 1983, vol. I, p. 258.

ce sau cine l-a determinat pe om să fie însetat de sacralitate și să-și dorească nemurirea, dar știm că această credință l-a făcut să aibă un scop și l-a determinat să se perfecționeze.

Indiferent din ce și-a imaginat omul că a fost creat (lut, sânge, lemn, piatră), din cine (omul primordial, animal – totem sau că a evoluat dintr-o maimuță superioară) sau cum a fost creat (prin sacrificarea zeului, după chipul și asemănarea Creatorului), el a fost creat cu un scop: să elibereze pe zei de povară, să-i slujească pentru ca „aceștia să se afle în pace” (**Enuma eliş**, VI), să-l slujească pe Ahura Mazda – principiul binelui (**Avesta**, Vendidad, 1 – 2), să le fie reazem zeilor prin evlavia lor (**Popul Vuh I**, 1 – 6).

Locul superior pe care omul îl ocupă în Univers și misiunea sa sunt clar explicate în Biblie. Nu știm cine a scris Biblia nici celelalte cărți sfinte, cine i-a inspirat pe toți profeții din toate religiile (Moise, Budha, Zoroastru, Iisus, Mohammad), dar cert este că majoritatea populației Globului crede în aceste cărți și în misiunea omului.

Revenind la Biblie, aici se înțelege faptul că omul este ultima dintre lucrările lui Dumnezeu, în el, Dumnezeu își găsește împlinirea și semnificația propriei lucrări. Omul este stăpân peste natură, dar trebuie să o slujească, să o îngrijească și să o facă să aducă roade (**Gen.**; 2;15). El este supus acelorași legi la care este supusă natura și este copleșit de grandoearea lumii în care trăiește (**Iov**, 38-42). Natura nu este un cadru neutru pentru viața omului. Între natură și om există legături strânse și misterioase. Și totuși, în acest context al naturii, omul nu-și poate gândi adevărata semnificație a vieții lui. Natura stă sub blestemul stricăciunii datorată căderii omului în păcat (**Gen.**; 3;17;18), și acum suferă durere și moarte, așteptând răscumpărarea finală a omenirii, înainte ca ea însăși să fie răscumpărată (**Rom.**; 8, 19-23). Biblia spune despre natură că se va bucura de evenimentele care duc la răscumpărarea omului (**Ps.**, 96, 10-13) și că, de asemenea, ea va beneficia de izbăvire în viitor. Omul are de parcurs o istorie și un destin de împlinit, unic în toată creația. Fiind făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (**Gen.**;1.22), îi dă omului responsabilitate față de Creatorul său.

Sfântul Pavel folosește pentru om două expresii “*ho exō anthrōpos*” (2 **Cor.**; 4,16) “omul din afară” și “*ho esō anthrōpos*” (**Rom.**; 7,2; **Cor.**; 4,12) “omul lăuntric”.² Probabil în viziunea Sfântului Pavel, “omul din afară” este omul fizic, “chipul” lui Dumnezeu, ceea ce vedem noi, ceea ce Creatorul vrea să ne arate, prin om, din chipul său iar “omul lăuntric” este partea spirituală, „asemănarea” cu Dumnezeu, unde trebuie să ajungă omul în devenirea sa. Omul formează totuși o unitate perfectă, pentru că trupul a fost creat în așa fel, încât el să reprezinte perfecțiunea pe care omul trebuie să o atingă în spiritul său.

Omul a fost și rămâne pentru el însuși o enigmă, chiar dacă, într-un fel sau altul, Creatorul și-a însemnat omul. Toți cei care au fost obsedați de ceea

² Apud **Dicționar biblic**, Societatea Misionară Română, Oradea, Editura Cartea Creștină, 1995, p. 942-944.

ce reprezintă corpul uman au ajuns la concluzia că acesta reprezintă o construcție simbolică.

1. Corpul uman în armonie cu Universul

Organismul uman este construit în raport cu Universul, într-o armonie perfectă, dacă privim Universul ca macrocosmos care se reflectă în om ca micro-cosmos³. Filosofia chineză consideră că Universul este un tot, rezultat al unității contradictorii a două principii: Yin și Yang. Yin (a cărui ideogramă o conține pe cea a Lunii) reprezintă fenomene, procese captatoare de energie, poate degaja energia captată și este atribut materiei, energiei structurale, energie cristalizate într-o structură. Yang (a cărui ideogramă o conține pe cea a Soarelui) reprezintă fenomene, procese generatoare de energie, degajă energie și este atribut al energiei în manifestare activă. Referitor la organismul uman, Yin și Yang reprezintă aceleași atribute: Yin este la interior, Yang este la exterior, Yang menține structura (Yin), iar Yin permite manifestarea lui Yang în corpul uman⁴. Omul aparține atât cerului, cât și pământului și poate capta energie atât de la Soare, cât și de la Pământ. Omul, ancorat în mediul său ambiant, este sensibil la schimbările climatice sau ale anotimpurilor, la energia solară, telurică sau astrală. Științele moderne ecologia, cosmobiologia, biometeorologia, bioclimatologia au demonstrat faptul că omul este dependent, prin structură și funcții, legilor fundamentale cosmice⁵. De asemenea, cele cinci elemente primordiale au corespondență în corpul uman: apa: rinichiul, vezica urinară; focul: inima, intestinul gros; pământul: splina, pancreasul, stomacul; metalul: plămânul, intestinul gros; lemnul: ficatul, vezica biliară. Legea de producție a elementelor se regăsește în organism în modul în care organele se stimulează reciproc, iar legea inhibiției, distrugerea naturii se regăsește în organism în modul în care un organ bolnav produce îmbolnăvirea celui cu care este în legătură. Astfel, lemnul produce focul, focul, prin cenușa pe care o produce, formează pământul, în pământ sunt produse minerale (metalul), metalul topit dă naștere valurilor (deci apei), apa stimulează și produce pădurea (lemnul) și invers, focul topește metalul, metalul taie lemnul, lemnul acoperă pământul, pământul absoarbe apa, apa stinge focul. Corespondența în corpul uman se vede în figura 1⁶.

Interesantă este concepția populației africane dagon, aflate în afara marilor civilizații, conform căreia corpul și Universul sunt indisolubil legate, sunt constituite din aceleași materiale, la scări dimensionale diferite. În corpul uman se află un “grăunte de Univers”, substanța sa combină patru elemente

³ Teodor Caba și Marius-Theodor Caba, **Acupunctura metodă străveche**, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989, p. 19.

⁴ Dr. Dumitru Constantin, dr. Constantin Ionescu-Tîrgoviște (coord), **Acupunctura de la tradiție la științele moderne**, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988, p. 64-66.

⁵ Teodor Caba și Marius-Theodor Caba, **op.cit.**, p. 27-28.

⁶ **Ibidem**, p. 31-34.

primordiale: apa (sângele și lichidele din corp), pământul (scheletul), aerul (suflul vital) și focul (căldura animală)⁷.

Dacă unii filosofi, oameni de știință și credințele unor popoare găsesc corespondențe ale principiilor și elementelor care alcătuiesc Universul în corpul uman, alții susțin că în Univers este înscris destinul omului. Astfel, știința ocultă, astrologia, conferă însușiri specifice fiecărei planete, care se răsfrâng asupra destinului uman. Astrologia și-a creat sistemul solar și tipologiile umane corespunzătoare celor 12 perioade ale anului⁸.

Platon, în **Timaios** (41 d), relatează cum Creatorul, „după ce a alcătuit întregul, l-a divizat în atâtea suflete, câte astre erau și le-a distribuit – fiecare suflet fiecărui astru”. Și astăzi există credința că destinul omului este înscris într-o stea, iar când o stea cade de pe cer, se spune că a murit un om.

Rudolph Streiner, unul dintre cei mai mari reprezentanți ai științei oculte, susține existența corpului astral în alcătuirea omului. Corpul astral caracterizează starea de veghe, trezirea la conștiință. În timpul somnului, acesta se retrage în lumea de care aparține, în propriul Univers, cel astral, pentru reîmprospătarea spirituală a omului. Revenind în corpul fizic, contopindu-se cu universul fizic al existenței palpabile, se creează ambianța psihosomatică necesară activității de zi cu zi. Deci imaginația și inventivitatea, forța de muncă reprezintă rezultatul corpului astral al existenței noastre care se reîmprospătează părăsind dimensiunea terestră și accedând la dimensiunea proprie lui, dimensiunea astrală⁹.

În chiromanție, degetele mâinii au corespondențe astrale: degetul mare – corespunde Pământului, (geometria lui poate sugera un om care comite o crimă), indexul – corespunde lui Jupiter (justiție, noroc, dominare), mijlociul – corespunde lui Saturn (geniu, pesimism, desfrânare), inelarul – corespunde Soarelui (putere, inteligență, strălucire), degetul mic – corespunde lui Mercur (spirit practic, meschinărie). Fiecare dintre aceste cinci degete reprezintă în viziunea astrală o antenă a sufletului îndreptată spre respectivele astre, de unde se pătrunde de influența lor benefică sau malefică. În palmă sunt nouă muniți care aparțin celor 7 planete, Soarelui și Lunii. Prin palmă se poate capta și da energie¹⁰. De asemenea, corespondențe astrale au și cele 7 linii de pe frunte după care mitoscopia prezice viitorul unui om¹¹.

Evoluția omului, maturizarea lui, sunt considerate de ocultiști ca fiind sub influența a 7 metale și a 7 astre: copilăria (de la 0 ani la 7 ani) este sub influența Lunii și a argintului; pubertatea (de la 7 ani la 14 ani) este sub influența planetei Mercur și a mercurului; adolescența (de la 14 ani la 21 ani)

⁷ David le Breton, **Antropologia corpului și modernitatea**, Timișoara, Editura Amarcord, 2002, p. 24.

⁸ Paul Ioan, **Piramida lui Kheops. Ipoteze**, București, Editura Allfa, 1998, p. 100.

⁹ Apud *Ibidem*, p. 96.

¹⁰ Daniela Lascu, **Chiromanția**, Ploiești, Editura Atlantis, 1993, p. 5-16.

¹¹ Alexandrian, **Istoria filozofiei oculte**, București, Editura Humanitas, 1994, p. 225.

este sub influența lui Venus și a cuprului; tinerețea (de la 21 ani la 42 de ani) este sub influența Soarelui și a aurului; maturitatea (de la 42 de ani la 49 de ani) este sub influența lui Marte și a fierului; omul în vârstă (între 49 de ani și 56 de ani) este sub influența lui Jupiter și a staniului, iar bătrânețea (de la 56 de ani) este sub influența lui Saturn și a plumbului¹². Constatăm o evoluție a omului pe cifra miraculoasă 7, care reprezintă în sistemul numerologiei și a aritmeticii simbolice, totalitatea cosmică, în conformitate cu ecuația $3 - \text{cer} + 4 - \text{pământ} = 7 - \text{Cosmos}$ ¹³.

2. Corpul uman și Pomul Vieții

Biblia spune că Dumnezeu a făcut să răsară din pământ tot felul de pomi plăcuți la vedere și buni pentru hrană, iar în mijlocul grădinii erau pomul vieții și pomul cunoștinței binelui și răului (**Gen.**, 2, 17). Unii teologi au ajuns la concluzia că cei doi pomi sunt unul și același. Pomul, ca simbol, are forma de cruce. Brațul vertical este pomul vieții, cunoașterea lui Dumnezeu, brațul orizontal este pomul cunoștinței binelui și răului, cunoașterea creației. Pomul Vieții este unirea cu Dumnezeu (omul trebuie să-și caute Creatorul), pomul cunoștinței binelui și răului este unirea cu veacul¹⁴.

În cele două cărți, **“Cartea Formării”** și **“Cartea Splendorii”**, care conțin, conform Tradiției ebraice, tainele începuturilor transmise de Moise lui Iosua, Pomul Vieții a devenit Arborele Sefirot-urilor¹⁵. Arborele este construit din 10 sefirot-uri (sefira = recipient); fiecare sefira primește totalitatea “Luminii necreate, dar fiecare dintre el o exprimă în modul lui propriu” (figura 2).

De la Keter, primul sefira, (Coroana) la Malkut, ultimul sefira, (Împărăția), Lumina divină se desfășoară în trei triade, (care se vor vărsa în Malkut) și anume: prima triadă, Keter (Coroana), Hokhmah (Înțelepciunea), Binah (Inteligența) este cea a transcendenței divine; a doua triadă, Hesed (Îndurarea), Din (Dreptatea), Tiferet (Frumusețea) exprimă planul Principiilor Creației și al Legilor; a treia triadă, Netsah (Puterea), Hot (Maiestatea), Yesod (Temelia) este înfăptuirea Creației¹⁶.

Structura corpului uman, dar și destinul lui se înscriu în Arborele Sefirot-urilor (figura 3).

Coloană vertebrală a omului corespunde axei (stâlpul central) care unește Keter (Coroana) de Malkut (Împărăția). Stâlpii laterali corespund Legii (situat în partea stângă) și Îndurării (situat în partea dreaptă). Pe aceste structuri verticale se sprijină 3 triunghiuri: triunghiul superior corespunde

¹² Pr. Philippe Seringe, **Les Symboles**, Geneve, Helios, 1998, p. 354.

¹³ Ivan Evseev, **Enciclopedia semnelor și simbolurilor culturale**, Timișoara, Editura Amarcord, 1999, p. 446.

¹⁴ Jean Kovalevsky, **Taina originilor**, București, Editura Anastasia, 1996, p. 118-119.

¹⁵ Annick de Souzenelle, **Simbolismul corpului uman**, Timișoara, Editura Amarcord, 1999, p. 41.

¹⁶ **Ibidem**, p. 43-44.

capului, triunghiul de mijloc, care este răsturnat, corespunde complexului cardiopulmonar, triunghiul inferior, al doilea triunghi răsturnat, corespunde plexului urogenital.

Triunghiul superior revelează însăși esența Divinității, Transcendența Sa, Principiul Său, Coroana, Inteligența, Înțelepciunea, întoarcerea la Unu¹⁷. Unul este Absolutul, este Dumnezeu¹⁸. În triunghiul superior se situează capul, care reprezintă Divinul din Om (este receptacol al Divinității), el este matricea ființei zeificate care trebuie să se nască la viața divină totală prin întoarcerea la Unu). Se conturează nașterea de “sus”, iar de aici Lumea Divină coboară în om. Primul triunghi răsturnat, corespunzând cu a doua triadă divină are corespondent în corpul uman în complexul cardio-pulmonar. El este sediul ființei spirituale și matricea ființei divine. Omul spiritualizat este singurul care poate realiza cunoașterea legilor ontologice. Între cele două triunghiuri se află gâtul. Când Moise coboară prima dată de pe munte, unde a primit Table de legi, el regăsește un popor, cu grumazul “țepăn”, care și-a înlocuit capul adevărat cu capul vițelului de aur (**Exodul**, 32). Moise regăsisese un popor care a involuat, care, ajungând în cel de-al doilea triunghi răsturnat, a devenit incapabil să cunoască legile ontologice. Al doilea triunghi răsturnat, corespunzând cu a treia triadă divină are corespondent în corpul uman în complexul urogenital. El este sediul ființei psihice și matricea ființei superioare; este noaptea ignoranței. Dacă se hrănește din Lumina Divină reflectată în primul triunghi, omul va desăvârși ființa spirituală pe care o poartă în gestație. Dacă se va hrăni cu ceea ce e jos, din plăcerile senzorial-afective, omul cu grumazul “țepăn” va răci în tenebrele psiho-somatice.

În planul cosmologic, lui Malkut (Împărăția) – picioarele, planul corporal concret “simetria fizică” îi corespunde Pământul lui Yesod (Temelia) – organul sexului, planul psihic îi corespunde Luna, iar lui Tiferet (Frumusețea) – inima, planul spiritual îi corespunde Soarele¹⁹.

În iconografia creștină, Iisus este reprezentat uneori crucificat pe un arbore. Partea inferioară a acestuia este încolăcită de un șarpe și străjuit de Adam și Eva. Copacul Vieții semnifică deci faptul că el poate reprezenta căderea sau ridicarea omului²⁰. Cu alte cuvinte, Copacul Vieții înscrie destinul omului, scopul său în lume. De om depinde dacă va atinge sacralitatea sau va cădea în întunecimea veșnică.

3. Numere și forme geometrice ale corpului uman.

Corpul uman poate fi descris în toată armonia lui cu ajutorul numărului de aur. Numărul de aur (1, 618) considerat o proporție ideală, dezvăluie o armonie ideală, este o progresie multiplicatoare care participă la seria

¹⁷ **Ibidem**, p. 55-57.

¹⁸ Pr. Philippe Seringe, **op.cit.**, p. 343.

¹⁹ Annick de Souzenelle, **op.cit.**, p. 55-56.

²⁰ Pr. Philipp Seringe, **op.cit.**, p. 219.

geometrică și, în același timp, la cea aritmetică. Corpul uman este structurat pe numărul de aur atât geometric cât și aritmetic²¹. Numărul de aur (secțiunea de aur) este raportul segmentelor AM și MB determinate pe un segment AB de punctul M care îl împarte în medie și în extremă rație, egal cu $\sqrt{5}+1/2$.

Acesta se găsește în figurile geometrice derivate din pentagonul regulat și din decagonul regulat conex sau stelat, în proporțiile corpului omenesc (figura 4), frunzelor, animalelor, în muzică. Secțiunea de aur a fost folosită și în construcțiile celebre: Piramida lui Keops, Parthenonul, Moscheea Amru din Cairo, Arta Gupta²². Zeysing a efectuat măsurări pe mii de corpuri omenesti și a găsit în proporția corpurilor dezvoltate sănătoase, numărul de aur, ombilicul este acela care ar împărți înălțimea totală după numărul de aur. Zeysing a constatat că, la noul născut, ombilicul împarte trupul în două părți egale; numai treptat, raportul tinde spre numărul de aur²³.

În palma omului se află structura Piramidei lui Keops, care este construită pe secțiunea de aur (figura 5). Conform calculelor lui Paul Ioan, degetul mare reprezintă înălțimea Piramidei lui Keops, pătratul bazei reiese din desen, iar înălțimea fețelor laterale este media aritmetică a lungimii celor 5 degete umane. Verificarea celor două relații fundamentale ale geometriei Piramidei lui Keops, din care se obține numărul π (3,14) și numărul de aur (1,618) se verifică și în piramida din palmă. Interesant este faptul că Piramida lui Keops se găsește în partea superioară a "Gânditorului" de la Hamangia (figura 6) și anume, în ansamblul mâinilor, umerilor, gâtului și capului. Vârful piramidei este capul, sediul gândirii și zbaterilor psihice, al frământărilor sufletești, locul pe unde pătrunde Soarele²⁴, Lumina Divină, despre care am relatat mai sus.

Corpul uman poate fi înscris într-un pentagon (figura 7), emblema microcosmosului. Omul cu picioarele și mâinile desfăcute, în scris în propriul microcosmos, își manifestă dorința de a intra în macrocosmos (care aparține divinității), înscriindu-se totodată într-un cerc. Cercul este simbolul cerului cosmic, locașul Creatorului, care este în relație cu Pământul, locașul omului. Este simbolul perfecțiunii, al omogenității, al mișcării fără început și sfârșit, al nemuririi²⁵. Înscrierea corpului uman în pentagon și în cerc nu simbolizează altceva decât destinul acestuia spre nemurire prin viața spirituală pe care trebuie să și-o șlefuiască, în trecerea lui temporară pe Pământ. Nici o altă ființă, nu poate fi înscrisă deopotrivă în cele două forme geometrice (nici măcar maimuța, considerată de unii evoluționiști ca strămoș al omului). Yin și Yang, în circuitul lor din corpul uman (figura 8), trasează un cerc, după cum

²¹ P.A. Michelis, *Estetica arhitecturii*, București Editura Meridiane, 1982, p. 149.

²² Matilda C. Ghyka, *Estetica și teoria artei*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981, p. 50-53.

²³ Apud *Ibidem*, p. 259.

²⁴ Paul Ioan, *op.cit.*, p. 35-39.

²⁵ Ivan Evseev, *op.cit.*, p. 92.

disfuncțiile și transmiterea acestora de la un organ la altul formează un pentagon. Valoarea simbolică și sacrală a pentagonului este dată de aceea a numărului 5, unul dintre numerele centrale ale gândirii pitagoreice. El reprezintă suma unirii primului număr par (2) și a primului număr impar (3). Pentada este în același timp gamos (mijlocul decadei – numărul desăvârșirii). Este simbolul omului²⁶: capul cu cele patru membre. Reprezintă, de asemenea, cele cinci simțuri. Corpul uman poate fi împărțit în cinci părți. În “**Cabala**”, Arborele Vieții sefirotic, pe care l-am comparat cu corpul uman, conține cinci numere primare semnificative, deoarece sunt divizibile doar cu ele însele și cu cifra 1. Pechard (Justiția), al cincilea sefiră, înseamnă îndatorire și forță. Grecii antici au identificat în om cinci elemente: corpul, sufletul, psihicul, inteligența și spiritul divin²⁷. Iisus a avut cinci răni, sunt cinci focuri ale sacrificiului vedic, sunt cinci stâlpi ai credinței islamice, sunt cinci litere A în pentalfa (pentagonul masonic) simbolul Marelui Arhitector²⁸. Este, de asemenea, numărul armoniei în sănătatea și frumusețea trupului omenesc, este Dragostea creatoare. Frumusețea, armonia și sănătatea sunt la Platon calități conexe ale trupului, în care se reflectă ritmul Sufletului Lumii sau Viața Universală. Platon, în “**Timeus**”, specifică: “apoi, în acest timp în care afluează și din care se revărsă un val neîntrerupt (viața), ei (zeii) introduc mișcările periodice (28) ale «Sufletului nemuritor»”²⁹.

În chipul omenesc, socotit de taoiști oglinda individului, se regăsește cifra 5 (figura 9). Pe fața umană sunt situați cei cinci munți corespunzători celor cinci elemente și celor cinci (!) “puncte cardinale”: fruntea reprezintă muntele de la sud, nasul reprezintă muntele central, cele două maxilare reprezintă muntele de la răsărit și muntele de la apus, bărbia reprezintă muntele de la nord.

În plus, dacă se măsoară și se observă cu atenție fața umană, se mai constată și altele. Fața se divide pe verticală în trei părți egale: de la limitele părului la punctul superior al nasului, de la punctul superior al nasului la vârful nasului, de la vârful nasului, la bărbie. La rândul ei, linia de mijloc a nasului, pe orizontală se divide în cinci părți egale între ele³⁰. De asemenea, fața adună pe un plan superior, tot ceea ce corpul dezvăluie (figura 10) și reflectă căsătoria celor două polarități, feminină și masculină. Partea inferioară a feței este feminină (figura 10 a) și amintește de organele genitale ale femeii (trompele lui Eustațiu leagă fiecare ureche de gură, iar la nivel genital trompele lui Fallopi leagă fiecare ovar cu uterul), în timp ce partea superioară (figura 10 b) amintește de organele genitale ale bărbatului³¹. Doctorul

²⁶ **Ibidem**, p. 96.

²⁷ Clare Gipson, **Semne și simboluri**, Oradea, Editura Aquila, 1993, p. 86.

²⁸ Pr. Philippe Sringe, **op.cit.**, p. 349-351.

²⁹ Apud Matilda C. Ghyka, **op.cit.**, p. 38.

³⁰ H.R. Radian, **Cartea proporțiilor**, București, Editura Meridiane, 1981, p. 196-197.

³¹ Annick de Souzennelle, **op.cit.**, p. 338-339.

Tomatis, autorul “**Noptii uterine**”, acordă un rol important urechii, conferindu-i rolul de a declanșa amplificarea ulterioară a sistemului nervos. Pomind de la forma unui germen al urechii și considerându-se că aceasta rezumă întregul corp, a apărut auriculoterapia. Privind figura 11, se observă că embrionul în poziție fetală are aceeași formă cu urechea. Științele moderne au demonstrat ceea ce tradiția religioasă afirma, și anume, că omul este tematizat de funcția Cuvânt participând la vorbirea care este Numele său, așa cum Adam e tematizat încă din timpul creației sale de către Dumnezeu (dezvoltarea copilului **în utero**, după Tomasi, apoi creșterea lui se supune inducției severe și secrete a funcției de vorbire care îl face pe omul adult să devină, în matricea cosmică, cea mare ureche capabilă să audă totalitatea, informațiile pentru a deveni Vorbire, Cuvânt³²).

Dacă înțelepții chinezi considerau chipul oglinda individului, înțelepții greci și romani considerau palma oglinda sufletului. În palmă, ca în frunte, este scris caracterul și destinul omului. Liniile drepte, sinuoase, întrerupte, paralele, cruciulițele, cercurile, stelele, pătratele, triunghiurile sunt pentru chiromanție simboluri care scriu destinul omului.

Argumentele expuse de noi în acest studiu sunt doar câteva prin care am dorit să reliefăm că omul, ființă creată sau omul rezultat al evoluției, este o ființă construită într-o unitate perfectă, se află în comunicare cu Universul și își poartă înscris pe el destinul. În paralel cu destinul individual, fiecare om poartă destinul originar, al întregii omeniri, acela de a atinge perfecțiunea spirituală, pentru a-și câștiga locul în Universul etern. Acest destin originar poate fi o invenție a oamenilor, a doctrinelor religioase și filosofice, dar poate fi și real. Cert este că oamenii și-au dorit destinul originar. Din vechime ei au practicat ritualuri de inițiere, de trecere în sacralitate și nemurire, și-au tatuat, vopsit trupurile, au purtat măști cu simboluri sacre. Unul dintre simbolurile prin care omul a căutat și își caută calea spre împlinirea destinului este labirintul (figura 12). Labirintul este unul dintre cele mai vechi simboluri pe care oamenii l-au reprezentat pe obiectele de os, lemn, ceramică, metal, pe care l-a transpus în arhitectură și l-a introdus în arta grădinăritului, ca pe un joc tainic sau sadic. Cum se numea labirintul înainte de a-l construi Dedal pentru ascunderea Minotaurului și pentru păstrarea labrysului lui Minos, nu știm. Cunoaștem semnificația acestui simbol transmisă din inițiat în inițiat. El reprezintă încercările inițiatului de a găsi calea spre centru, unde, o dată ajuns, este consacrat³³.

În devenirea sa, calea parcursă de om în viața pământească este mult mai grea, este un joc tainic și sadic pe care omul îl joacă cu propriul destin.

³² Apud **Ibidem**, p. 340-344.

³³ Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, **Dictionar de simboluri**, București, Editura Academiei, 1995, vol. II, p. 192.

Explicația figurilor

- fig. 1 – Ciclul de producție Cheng și cel de disfuncție Ke, apud Teodor Caba și Marius-Theodor Caba, **op.cit.**, p. 35.
- fig. 2 - Arborele Seferot-urilor, apud Annick de Souzaenelle, **op.cit.**, p. 14.
- fig. 3 – Schema Corporata, apud **Ibidem**, p. 58.
- fig. 4 – Numărul de aur și corpul uman, apud Matilda Ghyka, **op.cit.**, p. 263.
- fig. 5 – Piramida lui Keops din palma umană, apud Paul Ioan, **op.cit.**, p. 37.
- fig. 6 – Piramida lui Keops în Gânditorul de la Hamangia, apud **Ibidem**, p. 39.
- fig. 7 – Omul înscris în cerc și în pentagon, apud R.H. Radian, **op.cit.**, planșa 17.
- fig. 8 – Circuitul Yin și Yang în corpul uman, apud Theodor Caba și Marius-Theodor Caba, **op.cit.**, p. 40.
- fig. 9 – Fața omenească cu cei cinci munți, apud R.H. Radian, **op.cit.**, p. 197.
- fig. 10 – Reprezentarea pe fața umană a organelor interne, apud Annick Souzaenelle, **op.cit.**, p. 339.
- fig. 11 – Urechea și embrionul uman, apud **Ibidem**, p. 344.
- fig. 12 – Figurină masculină de la Vădastra, aparținând culturii neolitice Vădastra.

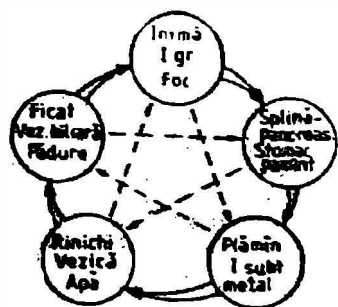

fig. 1 Ciclul de producție Cheng și cel de distrucție Ke

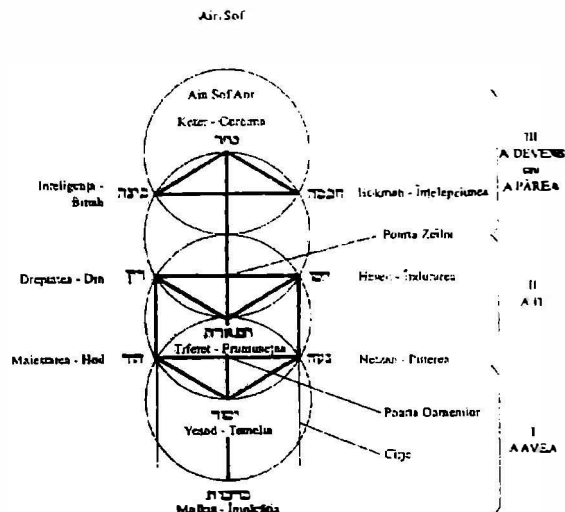

fig. 2 Arborele Sefirot-urilor

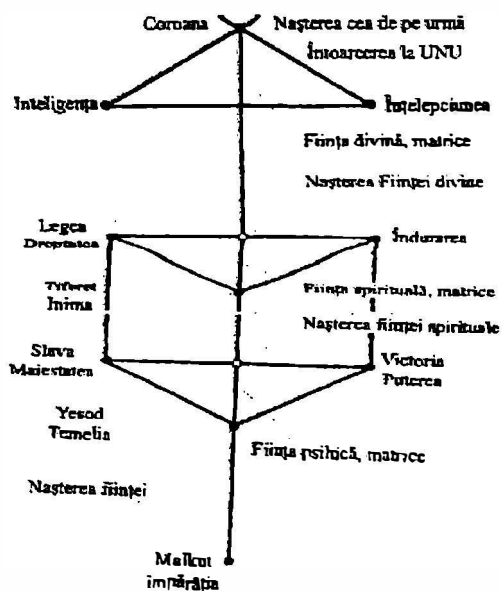

fig. 3 Schema corporală

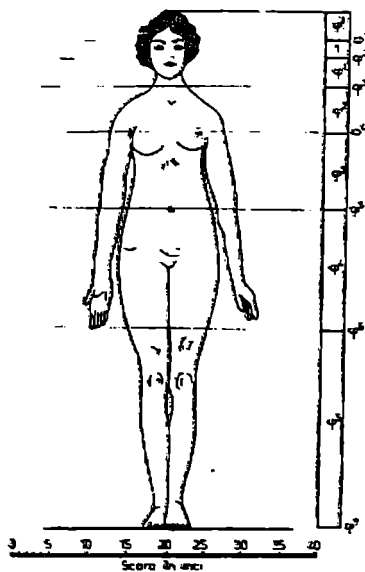

fig.4 Numărul de aur și corpul uman

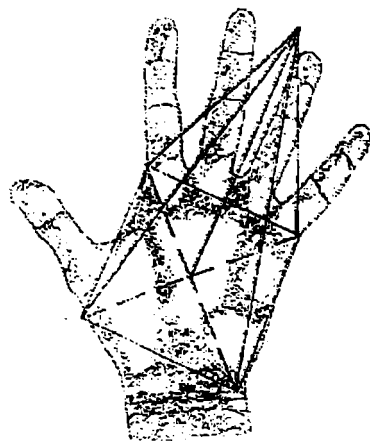

fig.5 Piramida lui Keops din palma umană

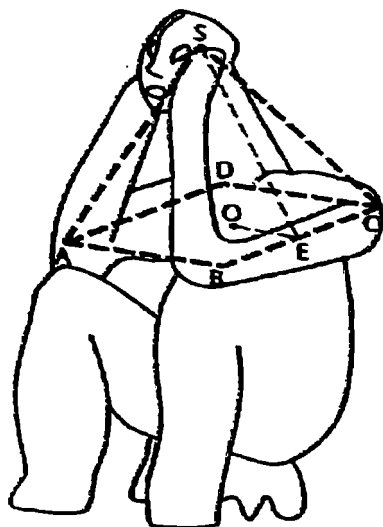

fig.6 Piramida lui Keops în "Gânditorul" de la Hamangia

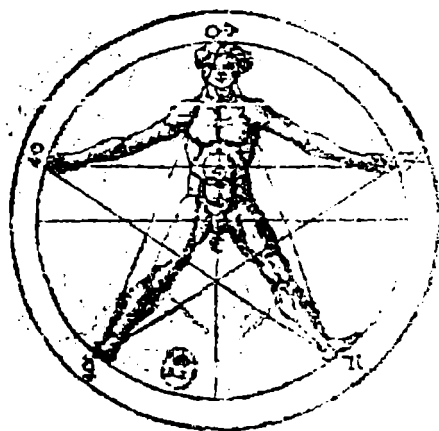

fig. 7 Omul înscris în cerc și pentagon

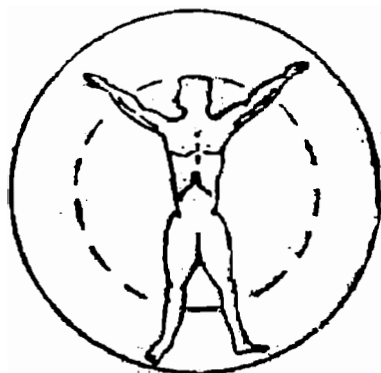

fig. 8 Circuitul Ynn-Yang în corpul uman

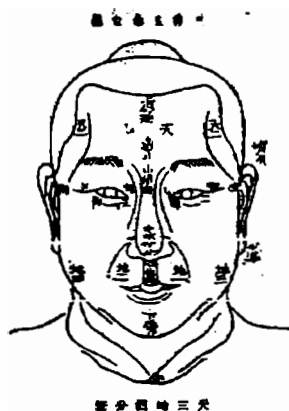

Fig.9 Fața omului cu cei cinci munți

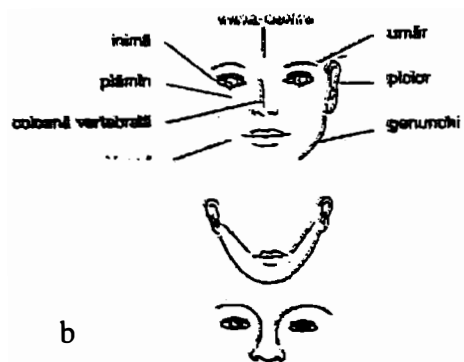

fig.10 Reprezentarea pe fața umană a organelor interne

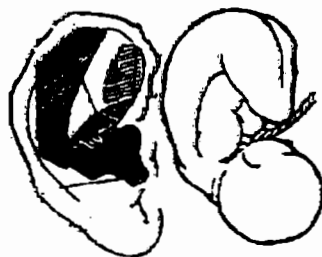

fig.11 Urechea și embrionul uman

fig. 12 figură masculină de la Vădastra